

Forslag til forskrift om endring i forskrift om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift) av 26. mars 2010 nr. 489

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 26. mars 2010 med hjemmel i lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 29-5.

I

I forskrift av 26. Mars 2010 nr. 489 om tekniske krav til byggverk gjøres følgende endringer:

§ 12-3 skal lyde:

§ 12-3 Krav om heis i byggverk

(1) Byggverk for publikum og arbeidsbygning med to etasjer eller flere skal ha heis. Byggverk med inntil tre etasjer og liten persontrafikk kan ha løfteplattform. Løfteplattform og heis skal være allment tilgjengelig. *Heiser og løfteplattformer utformet i henhold til henholdsvis heisdirektivet og maskindirektivet skal kunne brukes i norske byggverk.* Følgende krav til størrelser gjelder:

- Minst én heisstol skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 2,1 m i byggverk med tre etasjer eller flere.
- Minst én heisstol skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 1,6 m i byggverk med kun to etasjer.
- Løfteplattform skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 1,6 m.

(2) Bygning med tre etasjer eller flere som har boenhet skal ha heis. Kravet gjelder ikke småhus med en boenhet og der atkomst fra inngangsparti til boenhet kun går over én etasje. Løfteplattform kan erstatte heis i bygning med boenhet med tre etasjer. Løfteplattform skal maksimalt betjene 6 boenheter. Følgende krav til størrelser gjelder:

- Minst én heisstol skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 2,1 m.
- Løfteplattform skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 1,4 m.

(3) Der løfteplattform kan benyttes etter første og annet ledd kan denne erstattes med heis med tilsvarende størrelse.

(4) I etasjetallet skal alle måleverdige plan medregnes.

§ 12-15 skal lyde:

§ 12-15 Dør, port mv.

(1) Dør, port og lignende skal være lett å se og bruke og utføres slik at de ikke skader personer, husdyr eller utstyr.

Andre, tredje og fjerde ledd gjelder ikke for løfteinnretninger.

(2) Bredde og høyde skal tilpasses forventet ferdsel og transport, inklusiv rømning ved brann, og skal minst oppfylle følgende:

- a. Inngangsdør og dør i kommunikasjonsvei skal ha fri bredde minimum 0,9 m. I byggverk beregnet for mange personer skal fri bredde være minimum 1,2 m.
- b. Dør internt i boenhet skal ha fri bredde på minimum 0,8 m.
- c. Dør internt i byggverk med krav om universell utforming skal ha fri bredde på minimum 0,9 m.
- d. Dør skal ha fri høyde minimum 2,0 m.

(3) I byggverk med krav om universell utforming gjelder i tillegg til første og annet ledd følgende:

- a. Dør skal være synlig i forhold til omliggende vegger. Luminanskontrasten skal være på minimum 0,4. *(Fjernet tekst)*
- b. Dør til og i hovedatkomst og hovedrømningsvei som er beregnet for manuell åpning skal kunne åpnes med åpningskraft på maksimum 30 N.
- c. Døråpner for automatiske dører skal monteres utenfor dørens slagradius. Den skal være godt synlig og være plassert med betjeningshøyde mellom 0,8 m og 1,1 m over gulv. Avstand fra innvendig hjørne skal være minimum 0,5 m.
- d. Terskelhøyde skal være maksimum 25 mm. Terskel skal være avfaset.
- e. Ved skyvedør og sidehengslet dør skal det være tilstrekkelig fri sideplass til at rullestolbruker kan åpne og lukke døren.

(4) I bygning med krav om tilgjengelig boenhet gjelder første til tredje ledd, med unntak av tredje ledd bokstav a. Kravet om åpningskraft i tredje ledd bokstav b gjelder for dører til og i alle atkomst- og rømningsveier.

§ 12-21 første ledd skal lyde:

(1) Skilt, styrings- og betjeningspanel, håndtak, armaturer mv. skal være enkle å forstå og betjene. *Annet og tredje ledd gjelder ikke for løfteinnretninger.*

§ 15-11 skal lyde:

§ 15-11 *Heis og tilhørende installasjoner*

(1) *Den sikkerhetsmessige utformingen av heiser, herunder krav til tilgjengelighet, skal være i henhold til direktiv 96/16/EF (heisdirektivet).*

(2) *Heiser skal være tilrettelagt for funksjonshemmede personer. Størrelsen på heisstolen skal dimensjoneres for forutsatt bruk. Den frie bredden for døråpningen til en heis skal være minimum 0,9 m.*

(3) *Heisinstallatøren og det ansvarlige foretaket skal sørge for å gi hverandre nødvendig informasjon som er av betydning for utformingen og dimensjoneringen av heisanlegg og bygningstekniske forhold. Informasjonsutvekslingen skal sikre forsvarlig drift og sikker bruk av heisen.*

(4) *Installasjon, rom og sjakt for heisen skal ikke utsettes for temperatur og miljø som kan skape driftsproblemer eller vanskeliggjøre vedlikehold.*

(5) *Heisen skal ha en alarm som er tilknyttet døgnbemannet vakt.*

Ny § 15-11a skal lyde:

§ 15-11a *Rom og sjakt for heis*

(1) *Heissjakten, maskinrommet og rom som brukes til øvrig utrustning skal*

- a) *være lett tilgjengelig for drift, vedlikehold og sikkerhetskontroll*
- b) *holdes avstengt*
- c) *ha overflater som er lyse og lette å holde rene*
- d) *ha et ventilasjonssystem, som også er tilfredsstillende ved driftsstans*

Ventilasjonssystemet skal ikke brukes til røykventilering av rom som ikke inngår i heisinstallasjonen.

(2) *Heissjakten skal i tillegg*

- a) *ikke inneholde rørinstallasjoner, kabel-/ledningsinstallasjoner eller annen utrustning enn det som er nødvendig for å sikre forsvarlig drift og sikker bruk av heisen*
- b) *ha tilfredsstillende ventilasjon.*

(3) *Maskinrommet og rom som brukes til øvrig utrustning skal i tillegg*

- a) *ha tydelig merket adkomst*
- b) *dimensjoneres slik at heisens utrustning kan skiftes ut*
- c) *ha tilfredsstillende romhøyde*

- d) ha utadslående dører
- e) ha luker i gulv som er sikret

Maskinrom og maskinskap for hydrauliske heiser skal ha ventilasjon til det fri ved egne kanaler og skal utføres slik at eventuell oljelekkasje oppdages og samles opp.

Ny § 15-11b skal lyde:

§ 15-11b *Fritt sikkerhetsrom for heis*

- (1) Det skal være fritt sikkerhetsrom over og under heisens ytterstilling.
- (2) I eksisterende bygning der det ikke er mulig å oppnå tilfredsstillende sikkerhetsrom, skal installasjonen ha mekanisk blokkeringsmulighet som hindrer personskafer. I nye anlegg i eksisterende bygg skal eksisterende sikkerhetsrom ikke reduseres.

§ 15-12 skal lyde:

§ 15-12 *Løfteplattformer og tilhørende installasjoner*

- (1) Den sikkerhetsmessige utformingen av løfteplattformer skal være i henhold til direktiv 2006/42/EF (maskindirektivet).
- (2) Løfteplattformen skal
 - a) ha en alarm tilknyttet døgnbemannet vakt
 - b) ha et ventilasjonssystem, som også er tilfredsstillende ved driftsstans.
- (3) Løfteplattformer skal være sikkert utformet der de er beregnet for å tas i bruk av funksjonshemmede personer. Størrelsen på lastbæreren skal dimensjoneres for forutsatt bruk. Den frie bredden for døråpningen til en løfteplattform skal være minimum 0,9 m.
- (4) Installasjon, rom og sjakt for løfteplattformen skal ikke utsettes for temperatur og miljø som kan skape driftsproblemer eller vanskeliggjøre vedlikehold.

§ 15-13 skal lyde:

§ 15-13 *Rulletrapp/rullende fortau og tilhørende installasjoner*

- (1) Den sikkerhetsmessige utformingen av rulletrapper og rullende fortau skal være i henhold til direktiv 2006/42/EF (maskindirektivet).
- (2) Det skal være et farefelt foran øverste trappetrinn i hele trappens bredde. Feltet skal være taktilt og visuelt merket med luminanskontrast 0,8 i forhold til bakgrunnsfarge.
- (3) Dersom rulletrapper og rullende fortau plasseres i åpne areal slik at fallhøyden fra innretningens balustrade overstiger 3,0 m, skal det monteres en egnet fallsikring.
- (4) Rulletrapper og rullende fortau skal ikke utsettes for temperatur og miljø som kan skape driftsproblemer eller vanskeliggjøre vedlikehold.

§ 15-14 skal lyde:

§ 15-14 *Trappeheis og tilhørende installasjoner*

- (1) Den sikkerhetsmessige utformingen av trappeheiser skal være i henhold til direktiv 2006/42/EF (maskindirektivet).
- (2) Trappeheiser skal ikke utsettes for temperatur og miljø som kan skape driftsproblemer eller vanskeliggjøre vedlikehold.

§ 15-15 skal lyde:

§ 15-15 *Sammenhengen mellom løfteinnretninger og harmoniserte standarder*

Bestemmelsen gjelder for heiser og andre løfteinnretninger som er definert i forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk § 16.

Heiser og andre løfteinnretninger som er i overensstemmelse med en harmonisert standard forutsettes også å tilfredsstille de grunnleggende kravene til helse og sikkerhet som denne standarden dekker. For heiser er de grunnleggende kravene til helse og sikkerhet fastsatt i vedlegg 1 i heisdirektivet. For andre løfteinnretninger er de grunnleggende kravene til helse og sikkerhet fastsatt i vedlegg 1 i maskindirektivet.

En leverandør kan også velge å følge kun deler av en harmonisert standard, men da vil forutsetningen om samsvar med de grunnleggende kravene til sikkerhet og helse kun gjelde for de delene av standarden som følges.

Dersom en heis eller annen løfteinnretning ikke er i samsvar med en harmonisert standard må leverandøren på en annen måte verifisere at produktet tilfredsstiller de grunnleggende kravene til helse og sikkerhet i det aktuelle direktivet.

II

Endringene trer i kraft 01.07.2015.